Gemeente Rotterdam

Onderwerp: Collegereactie op advies Brede Raad 010 & Young010

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal en Toeslagen
Portefeuillehouder: Abigail Norville, MSc.

Van: Dene Traas
Telefoonnummer gemeente: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2603-2017 - 26bb005085

Datum: B&W 30 juni 2026

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Per email verzonden aan
Brede Raad 010 en Young010

Beste leden van de Brede Raad 010 en Young010,

Hartelijk dank voor het adviesrapport over schuldenpreventie onder jongeren en de waardevolle aanbevelingen die u hierin heeft geformuleerd. Jullie inzet om de stem van Rotterdamse jongeren centraal te zetten wordt zeer gewaardeerd. Het rapport benadrukt opnieuw het belang van een preventieve, op jongeren gerichte aanpak van de schuldenproblematiek in onze stad.

Dit advies is tot stand gekomen naar aanleiding van een gezamenlijke onderzoeksvraag van zowel de gemeente Rotterdam als jullie adviescommissies. Jullie rapport geeft ons richting in hoe wij jongeren beter kunnen bereiken, ondersteunen en toerusten in een complexe financiële omgeving.

Wij hebben uw advies met belangstelling gelezen en het rapport inmiddels met u beiden besproken. Tijdens dit gesprek hebben wij uitgebreid stilgestaan bij de ervaringen van jongeren, de drempels die zij ervaren bij het zoeken naar hulp en de kansen die u ziet om hen beter te bereiken. Ook hebben wij gesproken over de behoefte aan laagdrempelige en anonieme mogelijkheden voor een gesprek, een behoefte die door jongeren zelf nadrukkelijk naar voren is gebracht.

Graag informeren wij u hierbij ook schriftelijk over de wijze waarop wij met jullie adviezen verdergaan. Een aantal aanbevelingen worden al uitgevoerd, met andere aanbevelingen zullen we aan de slag gaan of meenemen in het nieuwe beleidskader Armoede en Schulden. Er zijn ook adviezen die op een andere manier een vervolg krijgen.

Algemeen

- Advies 1: Betrek jongeren bij toekomstig beleid voor schuldenpreventie in een vroege fase.

Het college onderschrijft het belang van het vroegtijdig betrekken van jongeren bij de ontwikkeling van schuldenpreventiebeleid. Dit sluit aan bij het Kinderrechtenverdrag en bij onze bredere inzet op participatie. Jongeren worden reeds betrokken bij ontwikkelingen van het beleid.

Dit doen we onder andere door Young010 te betrekken in projecten, onder meer bij het testen van materialen voor de nieuwe 18-toolkit en de jongerencampagne. Wij willen jongeren nog structureler betrekken bij beleidsontwikkeling, communicatie en de doorontwikkeling van preventieve maatregelen door hen regelmatig uit te nodigen bij nieuwe beleidsontwikkelingen of evaluaties.

- Advies 2: Verjong de gemeente en haar medewerkers.

Wij begrijpen de achterliggende gedachte van deze aanbeveling: medewerkers die dicht bij de leefwereld van jongeren staan, kunnen jongeren beter bereiken en ondersteunen. Binnen de gemeentelijke organisatie kunnen wij echter geen personeel selecteren op basis van leeftijd. Wel zetten wij actief in op het versterken van de aansluiting bij de doelgroep. Dit doen wij door het aanstellen van jongerenambassadeurs binnen Geldplein en het inzetten van de professionals van het Jongerenloket, welke gespecialiseerd zijn in de doelgroep. Op deze manier proberen wij ervoor te zorgen dat onze dienstverlening en communicatie zo goed mogelijk aansluiten op de belevingswereld van Rotterdamse jongeren.

Bereik van jongeren

- Adviezen 3 tot en met 7: Doorbreek het taboe door middel van zowel fysieke- en onlinecampagnes en betrek jongeren bij de ontwikkeling hiervan.

Het college zet al steeds vaker in op het bespreekbaar maken van geldzorgen. Bijvoorbeeld door het gebruik van korte video's, ervaringsdeskundigen of influencers die aansluiten bij de doelgroep.

Het college onderschrijft dat bij de ontwikkeling van dit soort campagnes jongeren onmisbaar zijn en is van mening dat dit essentieel is bij het ontwikkelen van campagnes voor deze doelgroep. Communicatie voor, door en met jongeren is het uitgangspunt. Ondanks dat deze lijn reeds is ingezet, kan deze aanpak altijd verbeterd worden. Om deze reden zal de aanpak worden voortgezet en waar mogelijk uitgebreid naar aanleiding van de adviezen uit jullie rapport. Bij de ontwikkeling van nieuwe campagnes zullen wij de aanbevelingen uit het advies expliciet meenemen, waaronder het vermijden van geforceerd jongerenjargon en het inzetten op eenvoudige, duidelijke taal.

De suggesties voor campagnemateriaal op drukbezochte plekken en timing, zoals bij abri's, metrostations, op stadsbrede evenementen en op momenten dat jongeren te maken hebben met geld, worden meegenomen in de doorontwikkeling van onze communicatiestrategie. Op dit moment doen wij dit onder andere al door aan te sluiten bij schoolevenementen in het kader van financiële educatie met bijvoorbeeld een gratis koffie-kar en flyeracties. Wij verkennen hoe meer van deze elementen op een effectieve en herkenbare manier kunnen worden ingezet en of hier budgettaire ruimte voor is. Eind vorig jaar en dit jaar hebben we gebruik gemaakt van schermen in de stad om zichtbaarheid te geven aan de jongerencampagne (winkelgebieden, langs fietspaden, autowegen, in de buurt van scholen maar ook schermen in de scholen zelf). Daarnaast worden dit jaar ook flyers en posters verspreid onder cultuur- en uitgaansgelegenheden en scholen.

Communicatiemiddelen

- Advies 8: Maak gebruik van een video naast het boekje over achttien worden.

Voor jongeren heeft de gemeente het boekje *'Bijna 18 - Alles wat je wilt weten als je 18 wordt'*, welke verstrekt wordt aan alle 18-jarige Rotterdammers. Dit boekje staat vol informatie om een goede financiële start te maken en bewust om te gaan met geld.

Als aanvulling op dit boekje werken we aan een bredere aanpak, in de vorm van een brievenbuspakketje. Hierover bent u al geïnformeerd middels een brief van wethouder Norville (25bb006815).

Wij onderzoeken welke communicatiemiddelen een aanvulling kunnen zijn op dit pakket.

- Advies 9: Ontwikkel een uitgave van een krantje over geld en geldzorgen met daarin ervaringsverhalen.

Wij hebben samen met het Nibud een Geldkrant voor jongeren van 16 tot 27 jaar ontwikkeld welke medio juni 2024 is verschenen. De krant biedt waardevolle informatie over financiën en is speciaal gericht op jongeren, zoals praktische tips, advies en relevante informatie over onderwerpen zoals overzicht over financiën, 18 jaar worden, crypto, finfluencers en schulden voorkomen. De Geldkrant is verspreid via intermediairs zoals mbo-scholen, jongerenhubs, jongerenorganisaties en bepaalde werkgevers waar veel jongeren werken.

Uit onderzoek van communicatiestudenten InHolland is gebleken dat de inhoudelijke informatie uit de geldkrant als positief wordt ervaren. Echter de manier waarop zou anders en beter kunnen: meer aansprekende fotografie die aansluit bij de leefwereld van jongeren, kortere artikelen met verdieping die digitaal vindbaar is en inhoud niet alleen op papier aanbieden maar ook digitaal. Ook bleek uit dit onderzoek dat mbo studenten andere behoeftes hebben (korte informerende artikelen) dan hbo studenten (berichten met meer diepgang/achtergrondinformatie).

Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek is besloten dat we een nieuwe verkenning naar de mogelijkheden starten om de Geldkrant nog meer te laten aansluiten op de behoefte van jongeren en hoe nog beter te verspreiden. We nodigen jullie graag uit voor een sessie om bij te dragen aan de invulling hiervan.

Rol van de ouder

- Advies 10: Zet in op het voorlichten van ouders.

Uit landelijk onderzoek (o.a. Nibud[1] en SCP[2]) blijkt dat veel ouders zich onvoldoende toegerust voelen om hun kinderen financieel vaardig te maken, mede door onzekerheid over moderne financiële risico's en de druk die zij ervaren in de opvoeding. Het college vindt het belangrijk dat ouders voldoende handvatten krijgen om ook dit onderwerp met hun kinderen te bespreken.

Wij bekijken momenteel welke vormen van oudervoorlichting het meest effectief zijn. Hierbij wordt gekeken naar verschillende wijzen, maar ook momenten (einde basisschool, rond 17e jaar van het kind) en middelen (boekjes, avonden, social media). De optie van een brief aan ouders bij de overgang naar 18 jaar wordt hierbij nadrukkelijk meegenomen.

De voorlichters van het Geldplein experimenteren momenteel met een kaart gericht aan ouders van kinderen in groep 7 en 8 op de basisschool. Hierin worden ouders opgeroepen mee te kijken met het lesmateriaal van 'Bedenk Goed Wat je met je euro doet' en met de kinderen het gesprek aan te gaan.

---

[1] Rapport Financiële opvoeding in een digitaal tijdperk, Nibud, 2023

[2] Sociale netwerken van ouders, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2021

Daarnaast zetten we in op het informeren van gezinnen over de beschikbare kindregelingen door middel van flyers en posters te verspreiden via onder andere de scholen.
Ook hebben de brugfunctionarissen en armoedefunctionarissen op de basisscholen een belangrijke rol door ouders actief te informeren en waar nodig door te verwijzen naar de gemeente.

Rol van de school

- Advies 11: Organiseer structurele aandacht voor geldzaken op middelbare scholen.

Het college onderschrijft het belang van structurele financiële educatie voor alle Rotterdamse jongeren. Financiële vaardigheden zijn essentieel om schulden te voorkomen en om jongeren goed voor te bereiden op hun zelfstandige toekomst. Wij herkennen de meerwaarde van structurele aandacht voor micro-economie en huishoudfinanciën binnen het onderwijs.

De verantwoordelijkheid voor het curriculum in het voortgezet onderwijs ligt echter primair bij het Rijk. Het college blijft daarom landelijk aandacht vragen voor het belang van financiële educatie en sluit aan bij bestaande landelijke lobby's en initiatieven die pleiten voor een steviger plek van financiële vaardigheden in het onderwijsprogramma.

- Advies 12: Ontwikkel een kwaliteitskader dat de kwaliteit en continuïteit van lessen over geld en geldzorgen waarborgt.

Structurele en kwalitatieve financiële educatie vraagt om een helder en betrouwbaar aanbod voor scholen. Een kwaliteitskader kan daarbij richting geven en zorgen voor kwaliteit in de lessen over geld en geldzorgen.

Tegelijkertijd is het belangrijk te benadrukken dat de verantwoordelijkheid voor het curriculum en dus de continuïteit van geldlessen in het onderwijs primair bij het Rijk ligt. De gemeente kan scholen ondersteunen, faciliteren en stimuleren, maar niet voorschrijven welke lesinhoud zij structureel moeten aanbieden.

Omdat de gemeente wel kan ondersteunen in de kwaliteit van de geldlessen die gegeven worden in de stad, onderzoeken wij op dit moment of er binnen het Rotterdamse onderwijsveld behoefte bestaat aan een stedelijk kwaliteitskader. Dit willen wij doen in nauwe samenwerking met scholen, maatschappelijke partners en aanbieders van financiële educatie. Daarbij zullen wij onder meer kijken naar:

- De mate waarin scholen behoefte hebben aan richting en houvast;
- De variatie in het huidige aanbod en de wens om dit te harmoniseren;
- De mogelijkheden om bestaande initiatieven beter te borgen;
- De aansluiting op landelijke ontwikkelingen rondom curriculumherziening.

Wanneer uit dit onderzoek blijkt dat er voldoende draagvlak is, zal het college een kwaliteitskader verder verkennen. Het uitgangspunt daarbij is dat het kader ondersteunend is, ruimte laat voor maatwerk per school en bijdraagt aan een duurzaam, toegankelijk en kwalitatief aanbod van financiële educatie voor alle Rotterdamse jongeren.

In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek zal het college in ieder geval een brief sturen aan alle Rotterdamse schoolbesturen.

In deze brief wordt een overzicht opgenomen van de samenwerkingspartners en aanbieders van financiële educatie waarmee de gemeente reeds samenwerkt en waarvan de inhoudelijke kwaliteit is getoetst. Hiermee willen wij scholen ondersteunen bij het maken van een weloverwogen keuze uit een betrouwbaar en kwalitatief aanbod, totdat eventuele verdere kaders of afspraken zijn uitgewerkt.

- Advies 13: Stel samen met Rotterdamse scholen en organisaties die nu financiële educatie aanbieden een convenant op.

Deze aanbeveling zal worden meegenomen in de bredere verkenning rondom het kwaliteitskader genoemd in advies 12.

- Advies 14: Ontwikkel een spel dat kan worden ingezet in de klas.

Het college onderschrijft het belang van interactieve en ervaringsgerichte vormen van educatie. Spelvormen kunnen jongeren op een toegankelijke manier inzicht geven in de gevolgen van financiële keuzes en de risico's van schulden. Wij werken daarom reeds samen met Stichting Levensecht Leren, de ontwikkelaar van de serious game 'Eén uur in de schulden'. In deze ervaringssimulatie stappen spelers een uur lang in de schoenen van de 19-jarige Joël Jensen, die door onverwachte gebeurtenissen in de schulden belandt. De game wordt dit jaar onder andere ingezet bij het Albeda en de Hogeschool Rotterdam.

De game is ontworpen om duurzaam ingebed te worden binnen onderwijsinstellingen. Stichting Levensecht Leren verzorgt geen gastlessen, maar traint docenten en begeleiders als spelbegeleider. Hierdoor kunnen scholen de game zelfstandig blijven inzetten en zijn zij niet afhankelijk van externe partijen. Deze aanpak draagt bij aan structurele borging van financiële educatie binnen het onderwijs.

Wij zien echter ook dat de benodigde tijdsinvestering voor sommige scholen een drempel vormt om de game daadwerkelijk te implementeren. Om scholen toch een laagdrempelige manier te bieden om met financiële educatie aan de slag te gaan, heeft Stichting Levensecht Leren, met financiële ondersteuning van de gemeente Rotterdam, een aanvullende lessenreeks ontwikkeld: 'Spelenderwijs Financieel Sterker'. Deze reeks biedt scholen een toegankelijk alternatief dat direct zonder uitgebreide training kan worden ingezet. De lessenreeks is kosteloos beschikbaar gesteld aan alle onderwijsinstellingen in Rotterdam.

Het college blijft de samenwerking met Stichting Levensecht Leren benutten en volgt de implementatie van zowel de game als de lessenreeks nauwgezet. Wij blijven daarnaast in gesprek met scholen om te verkennen welke aanvullende ondersteuning nodig is om interactieve financiële educatie verder te versterken en breder te borgen binnen het Rotterdamse onderwijs.

Drempel tot hulp

- Advies 15: Verlaag de drempel naar hulp door middel van een video-explainer.

Heldere en toegankelijke informatie over wat jongeren kunnen verwachten van een afspraak bij de gemeente draagt aantoonbaar bij aan het verlagen van de drempel naar hulp. Jongeren geven aan dat onbekendheid met het proces, onzekerheid over wat er van hen wordt verwacht en angst voor verlies van regie belangrijke redenen zijn om hulp uit te stellen. Een video-explainer kan, niet alleen voor jongeren, deze drempels verkleinen door het proces inzichtelijk, concreet en herkenbaar te maken.

Voor het Jongerenloket worden op dit moment al video's ontwikkeld die stap voor stap laten zien hoe een afspraak verloopt en welke ondersteuning jongeren kunnen krijgen. Deze materialen worden in samenwerking met jongeren getest, zodat de inhoud en toon goed aansluiten op hun belevingswereld.

Wij starten daarnaast op korte termijn een verkenning of een vergelijkbare video-explainer voor het Geldplein nodig, passend en haalbaar is. Geldplein heeft namelijk een bredere doelgroep dan alleen jongeren, waardoor de vorm en inhoud van een eventuele video zorgvuldig moeten worden afgestemd. Indien uit dit onderzoek blijkt dat een video voor het Geldplein meerwaarde heeft en indien er budgettaire ruimte is, zal het college deze ontwikkeling verder oppakken.

- Advies 16: Maak de gemeente laagdrempeliger door persoonlijke en positieve verhalen te delen.

Het delen van herkenbare en positieve ervaringen van jongeren kan een belangrijke bijdrage leveren aan het vergroten van vertrouwen in de gemeente en het normaliseren van het zoeken van hulp. Jongeren geven regelmatig aan dat zij eerder stappen durven te zetten wanneer zij zien dat anderen in vergelijkbare situaties goede ondersteuning hebben ontvangen en daar baat bij hebben gehad.

In onze communicatiestrategie zijn we juist op zoek naar ervaringsverhalen. Tot nu toe is dat – buiten de influencercampagne – nog onvoldoende van de grond gekomen. Dit komt onder andere omdat Rotterdammers die te maken hebben gehad met schulden een drempel ervaren om daarover naar buiten te treden. Graag werken wij samen met de Brede Raad 010 en Young010 aan het bereiken van jongeren die hun verhaal willen delen. Daarbij kan aandacht worden besteed aan de persoonlijke ervaringen van jongeren die ondersteuning hebben ontvangen via het Jongerenloket, het Geldplein of één van de partners in de stad.

- Advies 17: Faciliteer de samenwerking tussen de (in)formele organisaties in de stad.

Een sterk netwerk van formele en informele organisaties is essentieel om Rotterdammers met geldzorgen tijdig en effectief te bereiken. Deze organisaties spelen een belangrijke rol in het signaleren van problemen, het bieden van laagdrempelige ondersteuning en het doorverwijzen naar passende hulp. Het college blijft daarom inzetten op het versterken van deze samenwerking, zodat partners elkaar weten te vinden en ieder kan doen waar hij goed in is.

De gemeente ondersteunt dit op verschillende manieren. Via de website en nieuwsbrief Geldzorgen worden organisaties geïnformeerd over ontwikkelingen, regelingen en beschikbare hulpmiddelen. Daarnaast spelen de wijkacties, de armoedeplatforms en de armoedeconferentie van 1 december jl. een belangrijke rol in het verbinden van lokale partners.

Om deze netwerken verder te versterken heeft wethouder Norville aan Warm Rotterdam de opdracht gegeven om, naast het stedelijk armoedeplatform, ook armoedeplatforms in de gebieden waar deze nog niet of onvoldoende actief zijn op te starten en aan te jagen.

Wethouder Norville heeft de raad toegezegd aan de slag te gaan met een sociale kaart, waarbij ook tussentijdse updates worden verstrekt (25bb004893).

In dat kader heeft Warm Rotterdam de opdracht gekregen te inventariseren welke initiatieven al beschikbaar zijn en wat nodig is om deze te uniformeren, elkaar te laten aanvullen en beter toegankelijk te maken. Het college blijft zich inzetten voor het versterken van de samenwerking tussen (in)formele organisaties, zodat zij gezamenlijk kunnen doen wat nodig is voor Rotterdammers met geldzorgen.

- Advies 18: Zorg voor een meerjarig subsidiekader.

Op dit moment werkt de gemeente met een tweejarig subsidiekader voor de Subsidieregeling Samen sterk tegen armoede en schulden Rotterdam 2026-2027. De ervaringen met deze looptijd zijn positief: het biedt voldoende ruimte voor organisaties om hun activiteiten te plannen, medewerkers te binden en samenwerkingen op te bouwen, terwijl het tegelijkertijd flexibiliteit behoudt om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in de stad. Voor veel organisaties blijkt deze termijn passend en werkbaar.
Het college blijft, door middel van evaluaties, monitoren of deze looptijd voldoende stabiliteit biedt voor de betrokken partijen. Daarbij kijken wij onder meer naar de continuïteit van activiteiten, de uitvoeringskracht van organisaties en de mate waarin zij in staat zijn om jongeren duurzaam te bereiken. Indien uit deze monitoring blijkt dat een langere looptijd wenselijk of noodzakelijk is, zal het college dit in overweging nemen bij toekomstige subsidieregelingen. Ten slotte zal de huidige subsidieregeling naar verwachting voor een deel opgaan in de Sociale Basis.

Afsluitend
Wij kijken met waardering terug op het adviestraject en op de gesprekken die jullie hebben gevoerd met betrokken jongeren, professionals en partners, die gezamenlijk hebben geleid tot dit adviesrapport. De openheid, betrokkenheid en bereidheid om ervaringen te delen waren hierin cruciaal.

Veel van jullie aanbevelingen sluiten aan bij de koers die de gemeente al heeft ingezet, en vormen een waardevolle bevestiging van het belang van onze gezamenlijke inzet op schuldenpreventie van jongeren. Tegelijkertijd bieden jullie adviezen concrete handvatten om ons beleid verder te verdiepen en te verbeteren. Wij nemen deze aanbevelingen ter harte en blijven graag met u en de betrokken organisaties samenwerken om jongeren nog beter te bereiken en te ondersteunen.

Wij danken u hartelijk voor het adviesrapport. Een afschrift van deze brief wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad gezonden.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

T.B. Versnel, l.b.